

Nr 156.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel; given Stockholms slott den 23 februari 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 648,863 kronor 48 öre må tagas i anspråk för gäldande av vissa i statsrådsprotokollet omförmälda, förskottsvis utgivna medel.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

B. B. E. Mörcke.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 23 februari 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Mörcke föredrog härefter en av arméförvaltningens civila departement den 26 september 1916 gjord underdånig framställning om ersättande av vissa förskjutna kostnader samt anförde därvid följande:

»Sedan chefen för sjätte arméfördelningen förklarar, att åtgärder till underlättande av rekryteringen behövde vidtagas vid flertalet truppförband inom arméfördelningen, och fördenskull hemställt, att förmån av fria resor vid tjänstgöringens början och slut måtte beredas manskap vid arméfördelningens regementen och kårer med undantag av Hälsinge regemente, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 7 juli 1905, att det manskap vid Norrbottens och Västerbottens regementen, Jämtlands fältjägarregemente, Västernorrlands regemente, Norrlands dragonregemente, Norrlands artilleriregemente och Norrlands trängkår, som rekryterades från orter utom det län, där vederbörande truppförband hade sin förläggningssort,

finge beredas fria resor å järnväg dels från hemort eller anvärvningsort till tjänstgöringsorten och dels från tjänstgöringsorten till hemvistet efter erhållet avsked från krigstjänsten. Uti brev den 1 november 1907 och den 11 december 1908 gjordes på framställningar av vederbörande militärmyndigheter enahanda medgivande i fråga om Boden—Karlsborgs artilleriregementes detachement i Boden samt Bodens ingenjörkår, sistnämnda truppförband såvitt avsåg tiden från och med anställningsåret 1909—1910. De för ändamålet erforderliga medlen skulle av arméförvaltningens civila departement till vederbörande förskottsvis utbetalas och framdeles anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund av förenämnda brev förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 11,471 kronor 41 öre.

Därest officer, som icke enligt stat åtnjuter gottgörelse för tjänstehäst, genom generalorder eller, undantagsvis, med arméfördelningschefs begivande kommenderas beriden å kronan tillhörig häst, skall han enligt § 72 i reglementet för arméns avlöning under fred åtnjuta gottgörelse för hästlega med 6 kronor om dagen och för furage, därest icke dylikt kostnadsfritt tillhandahålles honom, med 1 krona om dagen. Samma paragraf stadgar, att härav uppkommande kostnader skola förskjutas av arméförvaltningen och hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund av detta stadgande förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 11,074 kronor.

Uti skrivelse den 26 april 1911 hemställde arméförvaltningens fortifikationsdepartement, att för beredande av inkvartering av officerare vid ytterligare truppförläggning till Boden under hösten 1912 finge för en tid av högst fem år, räknat från och med den 1 oktober 1911, för ett årligt hyresbidrag av 3,950 kronor förhyras följande tre, översten E. Melander tillhöriga bostadsbyggnader, nämligen en huvudbyggnad, en mejeribyggnad och en mangårdsbyggnad ävensom till dessa hörande uthus.

Genom brev den 13 juli 1911 biföll Kungl. Maj:t framställningen samt medgav, att den för byggnaderna jämte nödiga uthus betingade hyran för ett år, räknat från den 1 oktober 1911, finge med högst 3,950 kronor bestridas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar. Hyresbeloppet för de följande åren skulle däremot av civila departementet förskjutas av omhänderhavande medel för att sedermera anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält ett på grund av förenämnda brev för år 1915 förskjutet belopp av 3,950 kronor.

Genom särskilt brev den 1 mars 1912 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 3,500 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för fullbordande av vissa positionskartarbeten vid Karlsborg.

Civila departementet har nu till ersättande anmält ett på grund av förenämnda brev förskjutet belopp av 3,388 kronor 42 öre.

Genom brev den 22 mars 1912 föreskrev Kungl. Maj:t, bland annat, att dagavgiften för de å Konung Oscar II:s jubileumsfonds sanatorier intagna underofficerare, stamanställda av manskapsklassen och värnpliktiga vid armén och marinen ävensom den till kostnadsfri läkarvård berättigade personalen vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar skulle för åren 1912—1914 fastställas till 3 kronor. Sedan arméförvaltningens intendents- och civila departement samt sjukvårdsstyrelse uti skrivelse den 1 augusti 1912 framhållit, att kostnaderna för beredande av sanatorievård åt sådan armén tillhörig personal, som bleve intagen till vård å någon av de å berörda sanatorier för omförmälda statstjänare reserverade platser, borde beräknas under sjukvårdsanslaget, ävensom hemställt, att, för erhållande av nödig ledning för beräkandet av den erforderliga ökningen av nämnda anslag, ifrågavarande kostnader finge under tiden till 1915 års utgång förskottsvis bestridas, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 13 september 1912, att kostnaderna för beredande av sanatorievård åt sådan armén tillhörig personal, som bleve intagen till vård å de å jubileumsfondens sanatorier för statstjänare reserverade platserna, finge tillsvidare och högst intill 1914 års utgång av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen anhöll härefter uti underdånig skrivelse den 31 december 1914, att då tillräcklig erfarenhet ännu icke vunnits rörande de årliga kostnadernas verkliga belopp, så att desamma skulle kunna läggas till grund för en blivande anslagsberäkning, kostnaden för sanatorievård åt sådan armén tillhörig personal, som bleve intagen till vård å ifrågavarande platser, fortfarande och högst intill 1916 års utgång måtte få av civila departementet förskjutas för att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. Genom brev den 26 februari 1915 biföll Kungl. Maj:t förevarande framställning för tiden intill 1915 års utgång.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund av förenämnda båda brev förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 100,191 kronor 34 öre.

Genom brev den 11 september 1908 bemyndigade Kungl. Maj:t arméförvaltningens fortifikationsdepartement att med vederbörande sluta avtal om inköp för kronans räkning för en köpeskilling av 300 kronor att gäldas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av den kronan icke tillhöriga andelen av ett å Rindön invid Grisslemarsviken beläget område om 15 ar, som vid laga skifte inom Rindö by avsatts till sjöfoderslätter för gemensamt behov.

Sedan chefen för Vaxholms grenadjärregemente anmält, att avtal icke kunnat träffas med vissa av delägarna i ifrågavarande markområde, förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 21 februari 1913, att nämnda delägare tillhöriga andel i ifrågavarande område skulle för Vaxholms grenadjärregementes behov med äganderätt avträdas till Kungl. Maj:t och kronan den 1 juli 1913 samt att de ersättningsbelopp, som i anledning därav tillkomme vederbörande rättsägare, skulle, därest ej frivillig överenskommelse kunde träffas, bestämmas i den ordning, som stadgades i förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov. Vidare föreskrevs, att arméförvaltningens fortifikationsdepartement skulle äga att vidtaga samtliga härför erforderliga åtgärder, samt att de för ändamålet erforderliga medel skulle, i den mån det genom ovannämnda brev den 11 september 1908 anvisade belopp därtill icke lämnade tillgång, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält ett på grund av förenämnda båda brev förskjutet belopp av 3,905 kronor 20 öre.

Genom brev den 30 maj 1913 förordnade Kungl. Maj:t, med upphävande av dittills gällande bestämmelser i ämnet, att därest värnpliktig eller volontär i nummer avlede under militärtjänstgöring och begravningshjälp icke skulle utgå enligt föreskrifterna i förordningen den 18 juni 1909 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, ett belopp motsvarande verkliga kostnaden för begravningen, dock högst 75 kronor, finge antingen disponeras av vederbörande truppförband, så framt begravningen verkställdes genom dess försorg, eller ock på därom framställd begäran utbetalas till den avlidnes anhöriga, så framt begravningen ombesörjts av dem. Härav föranledda utgifter skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas

utav omhänderhavande medel för att vid slutet av varje år hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

Det av civila departementet på grund härav under år 1915 förskjutna beloppet utgör 25,470 kronor 37 öre.

Sedan chefen för lantförvarsdepartementet anmodat arméförvaltningens fortifikationsdepartement dels att låta å karta avfatta läget av de å Järvafältet invid norra stambanan befintliga grustag, dels ock att genom den hos departementet anställde domäntjänstemannen låta verkställa en i möjligaste mån tillförlitlig utredning om innehållet i och värdet av berörda grustag, hemställde fortifikationsdepartementet i skrivelse den 31 maj 1913 om anvisande av medel till gäldande av de av berörda uppdrag föranledda kostnader, för vilkas bestridande departementet saknade medel.

Genom brev den 20 juni 1913 anbefalldes Kungl. Maj:t arméförvaltningens civila departement att av omhänderhavande medel förskjuta det för ifrågavarande ändamål erforderliga belopp intill högst 6,000 kronor för att framdeles anmäla detsamma till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättning nu anmälda beloppet utgör 4,954 kronor 42 öre.

Genom brev den 28 september 1913 medgav Kungl. Maj:t, att för bestridande av organisationskostnader under åren 1913 och 1914 finge till styrelsen för Sveriges landstormsföreningars centralförbund emot redovisningsskyldighet utbetalas ett understöd av 8,000 kronor att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Ifrågavarande belopp, 8,000 kronor, som av civila departementet för ändamålet förskjutits, har nu av departementet anmälts till ersättande.

Sedan chefen för Andra livgrenadjärregementet anmält, att från och med den 1 januari 1914 bostad ej kunde inom regementets etablissemang beredas t. f. förrådsvaktmästaren vid regementet, samt med anledning därav anhållit, att hyresersättning till ett belopp av 150 kronor årligen måtte tillerkännas den person, som vid regementet uppehölle befattningen såsom t. f. förrådsvaktmästare, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 10 oktober 1913, att till den person, som uppehölle förrådsvaktmästarbefattningen vid regementet, finge från och med den 1 januari 1914 tillsvidare och intill dess bostad kunde beredas honom i kronans hus, utbetalas hyresbidrag med ett belopp av 150 kronor årligen, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Civila departementet har nu till ersättande anmält ett på grund härav för år 1915 förskjutet belopp av 150 kronor.

Efter därom av arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse gjord hemställan anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 19 december 1913 för anordnande försöksvis under år 1914 av tandpolikliniker vid nedannämnda truppförband ett belopp av högst 8,550 kronor, att fördelas på följande sätt, nämligen till Hallands regemente 925 kronor, till Skånska dragonregementet 475 kronor, till Östgöta trängkår 325 kronor, till de i Skövde förlagda truppförbanden, att disponeras av vederbörande arméfördelningschef, 800 kronor, till Svea trängkår 400 kronor, till Upplands infanteriregemente 800 kronor, till Skånska husarregementets detachment i Uppsala 200 kronor, till Upplands artilleriregemente 700 kronor, till Västerbottens regemente 825 kronor, till Norrlands dragonregemente 425 kronor, till de i Boden förlagda truppförbanden 1,500 kronor, till Gottlands infanteriregemente 925 kronor samt till Gottlands artillerikår 250 kronor. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskottsvis utbetalas för att framdeles anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 8,386 kronor 67 öre.

Genom brev den 9 januari 1914 medgav Kungl. Maj:t, efter framställning av kommandanten i Boden, att för anställande av extra polisbevakning i Boden under år 1914 finge till kommandantens förfogande ställas ett belopp av högst 21,300 kronor, att av arméförvaltningens civila departement av omhänderhavande medel förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp av 2,137 kronor 68 öre.

Uti en av arméförvaltningens civila departement jämte eget yttrande den 17 april 1914 överlämnad skrivelse hemställde befälhavaren för fortifikation, att för fortsatta försök och övningar med arméns flygmaskiner under sommaren 1914 måtte anvisas ett belopp av högst 25,800 kronor enligt bifogat kostnadsförslag, ävensom att till den personal, som beordrades deltaga i omförmälda övningar och försök, måtte få utgå tillfällig avlöning enligt §§ 35 och 36 i gällande avlöningsreglemente för armén.

Genom brev den 24 april 1914 biföll Kungl. Maj:t förevarande framställning ävensom föreskrev, att samtliga härav föranledda kostnader

skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 25,799 kronor 81 öre.

Sedan Kungl. Maj:t genom nyssnämnda brev den 24 april 1914 för fortsatta försök och övningar med arméns flygmaskiner under sommaren 1914 anvisat ett belopp av högst 25,800 kronor, framhöll chefen för fortifikationen uti en av arméförvaltningens civila departement den 17 oktober 1914 överlämnad skrivelse, hurusom på grund av de under augusti månad och sedermera rådande särskilda förhållanden vid flygskolan jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande anskaffats ett flertal flygmaskiner och anstälts flera flygare och spanare än vad ursprungligen avsetts, varigenom drifts- och underhållskostnaderna stigit utöver vad som beräknats. För att hava tillgång till utbildade flygare och spanare till alla de under senare tid anskaffade maskinerna erfordrades dessutom, att skolan fortsatte sin verksamhet intill mitten av december månad. I anledning därav hemställde bemälda chef, att för fortsatta försök och övningar med arméns flygmaskiner under tiden till och med den 15 december 1914 måtte anvisas ett belopp av högst 22,100 kronor enligt bifogat kostnadsförslag.

Genom brev den 30 oktober 1914 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågasvarande ändamål ett belopp av högst 22,100 kronor samt medgav, att till den personal, som beordrades deltaga i nämnda försök och övningar, finge under kommenderingstiden utgå tillfällig avlöning enligt §§ 35 och 36 i reglementet för arméns avlöning under fred. Samtliga härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna till ersättande nu anmälda beloppet utgör 22,099 kronor 69 öre.

Uti en av arméförvaltningens artilleridepartement den 1 maj 1914 överlämnad skrivelse hemställde chefen för infanteriskjutskolan om anvisande av medel för inköp av två s. k. Armé-Zielapparater, att överlämnas i och för försöks anställande, den ena till nämnda skjutskola och den andra till ett av arméns infanteriregementen. Kostnaderna därför hade beräknats till omkring 610 kronor för varje apparat jämte tillbehör, vartill komme kostnaden för två uppsättningar figurtavlor, uppgående till 20 kronor.

Genom brev den 29 maj 1914 medgav Kungl. Maj:t, att två dylika apparater med tillbehör jämte två uppsättningar figurtavlor finge genom artilleridepartementets försorg inköpas för en kostnad av högst 1,240 kronor; och skulle detta belopp av civila departementet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Civila departementet har nu för ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp av 1,113 kronor 40 öre.

Uti underdånig skrivelse den 31 mars 1914 anförde telegrafstyrelsen, att en telefonledning mellan Överkalix och Matarengi syntes vara av sådan betydelse såväl för befolkningen som ännu mer ur försvarssynpunkt, att densamma med det snaraste borde komma till utförande. Enär emellertid materiel-, byggnads- och underhållskostnaderna för denna linje, vilken komme att få en längd av omkring 50 kilometer, vore så stora, att de icke på många år komme att täckas av den blivande avkastningen av ledningen, och enär densamma utan tvivel hade betydligt större militärt värde, anhöll telegrafstyrelsen, att militär trupp kostnadsfritt måtte ställas till förfogande för linjens byggande. Vidare anmälde telegrafstyrelsen i underdånig skrivelse den 2 maj 1914, att styrelsen vid beräkandet av kostnaderna för ovannämnda ledning räknat med erhållande av fria stolpar till ett värde av 1,700 kronor från de byar, som genom ledningen skulle få telefonförbindelse, men att detta bidrag på grund av inträffade omständigheter numera icke kunde erhållas. Vid sådant förhållande såge sig styrelsen ej i stånd att bygga ledningen under år 1914, därest ej densamma kunde anses vara av den betydelse ur försvarssynpunkt, att ett belopp av 1,700 kronor, motsvarande värdet av de fria stolparna, kunde erhållas av lantförsvarets medel; och hemställde styrelsen fördenskull, att nämnda belopp måtte anvisas.

Genom brev den 12 juni 1914 medgav Kungl. Maj:t, att för utförande av ifrågavarande arbete under samma år ett belopp av 1,700 kronor finge utbetalas till telegrafstyrelsen, samt att en arbetsgrupp om 1 officer, 2 underbefäl av manskapet och 19 man ur sjätte arméfördelningen finge under en tid av högst fem veckor kostnadsfritt ställas till telegrafstyrelsens förfogande med inställelse den 5 juli 1914 i Överkalix. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att den av berörda kommandering förorsakade förhöjning i portionskostnaderna skulle bestridas från mathållningsanslaget, samt att de ovannämnde officer jämlikt gällande avlöningsreglemente för armén tillkommande dagtraktamenten ävensom inkvarterings- och transport- m. fl. kostnader för kontingenten jämte omförmälda kontanta belopp, 1,700 kronor, skulle av

arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp av 545 kronor 81 öre.

Uti underdånig skrivelse den 10 juli 1914 anmälde arméförvaltningens intendentsdepartement, att remonteringsstyrelsens dåvarande tjänstelokaler inom arméförvaltningens förutvarande ämbetshus vid Munkbrogatan icke finge för ändamålet disponeras längre än till den 1 oktober 1914. Då överintendentsämbetet på förfrågan meddelat, att för berörda styrelse lämplig tjänstlokal icke kunde beredas inom de under ämbetets förvaltning ställda kronoegendomar i Stockholm, hemställde intendentsdepartementet, att en lägenhet om 3 rum och kök härstädes måtte få förhyras för remonteringsstyrelsens räkning från och med den 1 oktober 1914 för en årlig hyreskostnad av högst 1,400 kronor.

Genom brev den 24 juli 1914 medgav Kungl. Maj:t, med anledning av förevarande framställning, att för ifrågavarande ändamål finge för tiden till den 1 januari 1916 av arméförvaltningens civila departement förskjutas högst 1,400 kronor för år räknat att framdeles anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 1,750 kronor.

Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning medgav 1914 års senare riksdag, att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 109,850 kronor finge tagas i anspråk till återuppförande av vinterstallar vid Smålands artilleriregementes kasernetablissemang i Jönköping.

Uti underdånig skrivelse den 25 juli 1914 hade emellertid arméförvaltningens fortifikationsdepartement anmält, att tiden dåmera vore för långt framskriden, för att vinterstallarna skulle kunna hinna bliva fullt färdiga före vinterns inbrott, samt med anledning därav hemställt om bemyndigande att låta vinterbona det heltäckta sommarstallet vid regementets förenämnda etablissemang för en kostnad av 8,600 kronor.

Genom brev den 4 augusti 1914 bemyndigade Kungl. Maj:t arméförvaltningens fortifikationsdepartement dels att skyndsammast under hand träffa avtal om återuppförande av ifrågavarande vinterstallar, dels ock att därest det befunnos oundgängligen nödvändigt, låta vinterbona omförmälda sommarstall; och skulle kostnaderna för återuppförandet av vinterstallarna gäldas av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar samt

kostnaderna för sommarstallets vinterbonande, högst 8,600 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält berörda belopp, 8,600 kronor.

Genom brev den 10 juni 1910 medgav Kungl. Maj:t, att två telefonledningar finge tillsvidare anordnas inom Norrlands artilleriregementes detachements etablissement i Boden med en anknytning till vardera ledningen efter regementschefens beprövande.

Uti en av arméförvaltningens civila departement den 14 juli 1914 överlämnad underdånig skrivelse meddelade chefen för nämnda detachement, att direkt telefonledning funnes dels till regementsadjutantens och dels till regementsintendentens expeditjonsrum med anknytningsledning från den förra till kasernvakten och från den senare till köksföreståndarens expedition. Detachementschefen hemställde emellertid, att en direkt telefonledning måtte få anordnas till kasernvakten samt att den nuvarande hos kasernvakten befintliga anknytningsledningen måtte få förflyttas till detachementschefens expeditjonsrum.

Genom brev den 6 augusti 1914 biföll Kungl. Maj:t vad detachementschefen sålunda hemställt, och skulle härav föranledda anläggningskostnader, 65 kronor, gäldas från fjärde huvudtitelns anslag till extra utgifter samt den av ifrågavarande telefonanordningar föranledda ökningen i hittillsvarande årsavgifter, i vad denna ökning belöpte för tiden till och med 1915 års utgång, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 20 kronor.

Genom särskilt brev den 22 augusti 1914 uppdrog Kungl. Maj:t åt kommandanten i Boden att gå i författning om utförande av vissa byggnadsarbeten i och för inredande av sjukstall samt föreskrev, att kostnaderna för ifrågavarande byggnadsarbeten, högst 2,000 kronor, skulle förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att sedermera anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp av 165 kronor.

Den 25 januari 1914 uppstod eldsvåda i Svea trängkårs etablissement å vinden ovanför underofficersbostäderna. De genom eldsvådan uppkomna skadorna skulle enligt en av kårchefen till arméförvaltningens

fortifikationsdepartement gjord anmälan, i vad de rörde under fortifikationsdepartementet ställd egendom, komma att draga en kostnad av 4,974 kronor 71 öre.

Med överlämnande av kårchefens anmälan, meddelade fortifikationsdepartementet uti underdånig skrivelse den 11 juli 1914, att rådhusrätten i Örebro genom utslag den 29 maj 1914 ålagt tjänstflickan Inez Valborg Augusta Bengtsson att ersätta kronan den genom eldsvådan uppkomna skadan med 12,240 kronor 88 öre. Då det, även om nämnda då överklagade utslag bleve fastställt, ej kunde antagas, att detta belopp eller den del därav, som erfordrades för ifrågavarande reparationer, kunde gäldas av den ersättningsskyldiga, samt det i varje fall ej kunde anstå med reparationerna, till dess målet i fråga hunnit bliva slutligen avgjort, hemställde fortifikationsdepartementet, under meddelande att ordinarie byggnadsanslaget ej kunde bestrida reparationskostnaderna, att förstnämnda belopp måtte få utgå av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

Genom brev den 22 augusti 1914 medgav Kungl. Maj:t, att för verkställande av omförmälda reparationsarbeten finge utgå ett belopp av högst 4,974 kronor 71 öre, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 4,952 kronor 69 öre.

Uti en av arméförvaltningens fortifikations-, intendents- och civila departement den 31 juli 1914 överlämnad underdånig skrivelse hemställde chefen för Norrbottens regemente, att till vissa å en skrivelsen bifogad förteckning upptagna officerare vid regementet måtte såsom ersättning för ökade eldningskostnader under vintern 1912—1913, då nämnda officerare åtnjutit inkvartering i förut icke bebodda lägenheter i den nyuppförda befälsbostaden B vid regementets etablissemang i Boden, såsom gratifikationer anvisas de för var och en av dem uti nämnda förteckning upptagna belopp, utgörande sammanlagt 600 kronor.

Genom brev den 11 september 1914 biföll Kungl. Maj:t, med hänsyn till förekomna omständigheter, förevarande framställning; och skulle härav föranledda utgifter, tillhoppa 600 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 600 kronor, har nu av arméförvaltningens civila departement anmälts till ersättande.

Genom brev den 15 september 1914 medgav Kungl. Maj:t, att en utbildningskurs i kulsprutetjänst för officerare, underofficerare och gevärshantverkare från infanteriet och kavalleriet finge anordnas enligt i kom-

mandoväg närmare meddelade bestämmelser, samt bemyndigade cheferna för fjärde och femte arméfördelningarna att, på framställning av chefen för utbildningskursen, ställa till förfogande för kursen erforderlig trupp, handräckningsmanskap, hästar och utredning; och skulle kostnaderna för ifrågavarande utbildningskurs intill ett belopp av högst 17,000 kronor av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 12,586 kronor 59 öre.

Sedan arméförvaltningens f. d. ämbetshus vid Munkbrogatan övergått i Stockholms stads ägo och tiden för tillträdet av fastigheten bestämts till den 1 oktober 1914 samt fråga väckts att förhyra dels, för en årlig hyra av 2,200 kronor, 7 rum, som lantförvarsdepartementets kommandoexpedition dittills disponerat för bok- och värnpliktsdetaljerna jämte expeditionens arkiv m. m., dels ock, för en årlig hyra av 500 kronor, 2 rum och kök, som dittills disponerats av en vaktmästare i lantförvarsdepartementet, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 1 oktober 1914, att överintendentsämbetet finge för en tid av ett år, räknat från och med samma dag, för lantförvarsdepartementets räkning förhyra tillhoppa 9 rum och ett kök i arméförvaltningens f. d. ämbetshus för en kostnad av högst 2,700 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande; och skulle 2 av rummen upplåtas för kommittéer eller sakkunniga inom departementet.

Berörda belopp, 2,700 kronor, har av civila departementet för ändamålet förskjutits och anmäles nu till ersättande.

Genom brev den 28 september 1907 medgav Kungl. Maj:t, att inom den av arméförvaltningen då begagnade byggnaden vid Munkbrogatan finge tillsvidare för arméförvaltningens arkiv upplåtas de i bottenvåningen belägna och å vederbörande planritning med n:is 10, 11, 12, 13 och 16 betecknade rum. Sedan ifrågavarande fastighet övergått i Stockholms stads ägo, samt tiden för tillträdet av fastigheten bestämts till den 1 oktober 1914, hemställde arméförvaltningens civila departement uti underdånig skrivelse den 17 september 1914, att som omförmälda lokaler eller annat motsvarande utrymme fortfarande måste disponeras för förvaring av vissa arkivhandlingar, vilka icke kunde inrymmas i arméförvaltningens nuvarande ämbetshus, nämnda lokaler måtte få för en kostnad av högst 1,000 kronor årligen för arméförvaltningens räkning förhyras från Stockholms stad för att disponeras tillsvidare och intill dess erforderligt arkivutrymme kunde på annat sätt beredas.

Genom brev den 1 oktober 1914 medgav Kungl. Maj:t, att ifrågasvarande fem rum finge av överintendentensämbetet för angivet ändamål för en tid av ett år från och med samma dag förhyras för en kostnad av högst 1,000 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 1,000 kronor, har av civila departementet för ändamålet förskjutits och anmäles nu till ersättande.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 11 september 1914 förordnat, att av då ännu icke till krigstjänstgöring inkallade värnpliktiga vissa kategorier skulle enligt angivna grunder inkallas till tjänstgöring för rikets försvar samt cheferna för första, andra, tredje och fjärde arméfördelningarna därefter uti särskilda skrivelser avgivit förslag till förläggning under då instundande vinter av den inkallade personalen vid de till nämnda fördelningar hörande icke kasererade infanteriregementen, förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 1 oktober 1914, att de till ifrågasvarande regementen hörande värnpliktiga, efter skedd inkallelse till och utrustning å vederbörlig övningsplats, skulle, jämte erforderligt befäl m. m., organiseras på det antal kompanier jämte bataljonsstab, vederbörande arméfördelningschef bestämde, samt transporteras till och förläggas på vissa närmare angivna platser; att volontärrekryt- och underbefälsskolorna vid nämnda, icke kasererade regementen finge förläggas antingen till de platser inom arméfördelningsområdet, som arméfördelningschefen bestämde, eller till det etablissemang utom samma område, till vilket regementets värnpliktiga enligt nyssberörda bestämmelser skulle förläggas; att arméfördelningschef skulle äga att en gång under varje tjänstgöringsperiod för inkallad värnpliktsklass inspektera honom underlydande trupper, som förlagts utom arméfördelningsområdet, mot ersättning enligt § 35 mom. 1 i avlöningsreglementet för armén; att samma rätt skulle tillkomma jämväl chef för regemente, från vilket trupp vore förlagd till annat regementes etablissemang; samt att officerare och underofficerare vid ifrågasvarande värnpliktskontingenter skulle äga att under tjänstgöring utom eget regementes förläggningssort eller vanliga vapenövningsplats samt för ifrågakommande färder till och från tjänstgöringsort uppbära tillfällig avlöning jämlikt §§ 35 och 36 i gällande avlöningsreglemente för armén.

Till bestridande av kostnaderna för anordnande av erforderliga lokaler för förläggning av Södra skånska infanteriregementet till Lund samt av Kalmar regemente till Ränneslätt enligt angivna kostnadsförslag ställde Kungl. Maj:t vidare till förfogande åt chefen för första arméfördelningen högst 10,600 kronor samt åt chefen för andra arméfördel-

ningen högst 23,000 kronor, med rätt för dem att under hand låta träffa avtal om arbetenas utförande.

De av detta beslut föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles, i den mån de icke kunde bestridas av vederbörande anslag, hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund av ifrågavarande brev förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 54,567 kronor 26 öre.

Genom brev den 11 oktober 1912 medgav Kungl. Maj:t, att till föreningen »Krigshunden» finge för anställande av försök med krigshundar under högst 3 år vid truppförband, som i kommandoväg bestämdes, från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar på vissa villkor utbetalas ett belopp av 1,500 kronor, att utgå med 500 kronor under vart och ett av åren 1912, 1913 och 1914.

Sedan ordföranden i nämnda förening i underdånighet anhållit, att anställandet av fortsatta försök med krigshundar måtte få anordnas vid härför lämpliga truppförband under en tid av ytterligare tre år, samt att föreningen under samma tid måtte på vissa villkor tilldelas ett årligt understöd av 500 kronor, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 16 oktober 1914, att under år 1915 finge anställas fortsatta försök med krigshundar vid truppförband, som i kommandoväg bestämdes, samt att för berörda ändamål finge till föreningen utbetalas ett belopp av 500 kronor; och skulle sistnämnda belopp förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles anmälas till ersättande.

Härjämte meddelade Kungl. Maj:t föreskrifter angående hundarnas utbildning och användning m. m. samt förordnade, att till utbildningskurser för dressörer kommenderat manskap skulle åtnjuta rese- och traktamentsersättning enligt gällande resereglemente endast under de dagar, då manskapet utan att färdas i trupp måste företaga resa från eget truppförbands förläggningsort till kommenderingsorten eller åter.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält sistberörda belopp, 500 kronor.

Uti en av inspektören för militärläroverken överlämnad underdånig skrivelse anmälde chefen för krigsskolan, att en ökning, i likhet med vad under föregående år medgivits, av det i krigsskolans stat för år 1915 till praktiska övningar upptagna beloppet av 3,700 kronor vore nödvändig, därest icke en tillbakagång i krigsskolans utbildande verksamhet på grund av ekonomiska skäl skulle inträda, samt hemställde med anled-

ning därav, att ett belopp av 4,300 kronor måtte ställas till hans förfogande för bestridande av utgifterna för de praktiska övningarna under 1914—1915 års officerskurs.

Genom brev den 16 oktober 1914 medgav Kungl. Maj:t, att för anordnande av praktiska övningar under nämnda kurs finge, utöver gällande stat, av arméförvaltningens civila departement förskjutas ett belopp av högst 4,300 kronor för att framdeles anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 4,300 kronor, har nu av arméförvaltningens civila departement anmälts till ersättande.

Efter därom gjord framställning medgav 1908 års riksdag, att förre amanuensen hos arméförvaltningen G. A. Thimgren finge under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor, att beräknas och utgå från och med den 1 mars 1908, under villkor att han fortfarande bibehölles vid den honom av civilstatens pensionsinrättning tillerkända pensionen å samma belopp. Med hänsyn till bestämmelserna i reglementet för civilstatens pensionsinrättning den 9 juni 1899 förklarade emellertid styrelsen över civilstatens änke- och pupillkassa sig förhindrad att till Thimgren utbetala sistnämnda pension, därest han uppbure pension å indragningsstaten.

Sedan Thimgren med anledning härav hos Kungl. Maj:t anhållit att jämväl under år 1915 få komma i åtnjutande av enahanda gratifikationsbelopp, som han med anledning av nämnda styrelses beslut från och med år 1909 fått uppbära, medgav Kungl. Maj:t den 13 november 1914, att till Thimgren finge, i stället för den honom av riksdagen beviljade pensionen för år 1915, utgå en gratifikation av 600 kronor, att av honom kvartalsvis lyftas efter ingången av sista månaden i varje kvartal samt av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 600 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti underdåning skrivelse den 29 september 1914 framhöll chefen för fortifikationen, att det visat sig omöjligt för till flygtjänst kommanderad personal att under antagliga villkor erhålla försäkring i svenska liv- och olycksfallsförsäkringsbolag samt att med anledning härav och då, särskilt under senare tid, åtskilliga olycksfall inträffat under flygskolans övningar, det vore att befara, att intresset för flygkonsten komme att inom armén betänkligt nedgå, om den vid flygvapnet tjänstgörande personalen ej komme i åtnjutande av ökade avlöningsförmåner. På grund härav och då inom andra arméer ökad avlöning för flygpersonal sedan

länge utgått, hemställde chefen för fortifikationen, dels att för flygpersone-
nal, tillhörande armén, utöver vederbörande enligt gällande bestämmelser
tillkommande dagtraktamente, ett flygtillägg, beräknat efter 10 kronor
för flygmaskinsförare, 8 kronor för spaningsofficer och 3 kronor för
mekanici, allt för dag räknat, måtte få tillsvidare utgå vid all tjänstgö-
ring vid flygskola eller vid andra övningar i och för flygning, dels ock
att ifrågavarande personal måtte förklaras berättigad till erhållande av
flygtillägget från och med flygskolans början år 1914.

Genom brev den 21 november 1914 medgav Kungl. Maj:t, att av
chefen för fortifikationen sålunda föreslagna flygtillägg finge enligt ovan
angivna grunder utgå tillsvidare från och med den 2 februari 1914, dock
med den inskränkning att, därest uppkommen skada å vid skolan an-
vänd materiel eller materielens beskaffenhet i övrigt utgjorde hinder för
flygmaskinsförare eller spaningsofficer att deltaga i flygning under en
tidsföljd av mer än sju dagar, flygtillägg ej finge till honom utgå för
större del av den tid, hindret varat, än nämnda sju dagar; och skulle
härav föranledda kostnader av arméförvaltningens civila departement för-
skjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund härav för-
skjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 63,558 kronor 39 öre.

Uti underdånig skrivelse den 21 oktober 1914 anmälde arméförvalt-
ningens fortifikations- och intendentsdepartement, i anledning av därom
utav chefen för Norrbottens regemente gjord framställning, att utrymme
vid regementets kasernetablissemang bland annat saknades för de tjugu
fordon, regementet på grund av mobiliseringen erhållit och vilka förut
på grund av bristande utrymme varit provisoriskt uppställda å Vännäs
läger. Då dessa fordon tillhörde regementets reglementerade utrustning
och givetvis borde i likhet med övrig regementet tillhörig materiel för-
varas vid regementets kasernetablissemang, hemställde fortifikations- och
intendentsdepartementen, att regementets befintliga fordonsförrådsbygg-
nad måtte för beredande av plats för nämnda fordonsmateriel tillbyggas
å södra gaveln, på sätt av regementschefen föreslagits, för en kostnad
av 6,825 kronor, samt att härför erforderliga medel måtte anvisas.

Genom brev den 28 november 1914 bemyndigade Kungl. Maj:t
fortifikationsdepartementet att gå i författning om uppförande av ifråga-
varande tillbyggnad för en kostnad av högst 6,825 kronor, att av civila
departementet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 6,825 kronor, har nu av civila departementet an-
mälts till ersättande.

Genom brev den 28 november 1914 medgav Kungl. Maj:t, att sjukvården vid Svea ingenjörkårs fästningskompani i Vaxholm finge, i likhet med vad förut ägt rum, tillsvidare under år 1915 handhas av en därstädes tjänstgörande militärläkare mot ett arvode av 3 kronor för dag, varjämte föreskrevs, att kårchefen skulle utfärda närmare bestämmelser rörande tjänstgöringsskyldigheten för den person, med vilken avtal kunde träffas om fullgörande av ifrågavarande åligganden. Arméförvaltningens civila departement förstodigades att förskjuta härav föranledda kostnader, högst 1,095 kronor, för att framdeles anmälas till ersättande.

Civila departementet har nu anmält berörda belopp, 1,095 kronor, till ersättande.

Uti underdånig skrivelse den 24 november 1914 anmälde arméförvaltningens civila departement, att departementet ansett lämpligast att mellan de ordinarie revisorerna fördela granskningen av räkenskaperna för de under augusti—oktober 1914 anordnade krigskassaavdelningarna vid mobiliserade delar av lantförsvaret samt att därför fara föreläge, att den övriga revisionspersonalen, som utgjordes av extra ordinarie tjänstemän med kortare daglig tjänstgöringstid, ej skulle medhinna granskningen av fredsräkenskaperna, därest ej revisionens arbetskrafter förstärktes. Med anledning härav anhöll departementet att få anställa dels för tiden den 1 januari—den 31 juli 1915 tre extra revisorer mot en gottgörelse för var och en av 250 kronor i månaden, dels ock under ett år, räknat från och med den 1 januari 1915, tre kvinnliga skrivbiträden mot en ersättning av 100 kronor i månaden.

Genom brev den 28 november 1914 biföll Kungl. Maj:t vad civila departementet sålunda hemställt; och skulle härav föranledda kostnader, tillhopa högst 8,850 kronor, av departementet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 8,850 kronor, vilket av civila departementet för ändamålet förskjutits, har nu anmälts till ersättande.

Sedan genom brev den 8 december 1904 föreskrivits, att från och med år 1905 icke någon del av de kostnader, som rikets allmänna kartverk finge vidkännas för utbildningen av generalstabens aspiranter, skulle utgå av kartverkets medel, anbefallde Kungl. Maj:t genom brev den 10 februari 1905 chefen för nämnda stab att för varje år till Kungl. Maj:t inkomma med uppgift om beloppet av dessa kostnader samt avgiva förslag till deras bestridande.

Efter det chefen för generalstabens med anledning härav meddelat, att kartverket för utbildning av generalstabens aspiranter under år 1914 fått vidkännas en kostnad av sammanlagt 6,271 kronor 63 öre, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 5 december 1914, att ett belopp av 6,271 kronor 63 öre finge för berörda ändamål av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 6,271 kronor 63 öre, vilket för ändamålet av civila departementet förskjutits, har nu anmälts till ersättande.

Sedan hos Kungl. Maj:t anhållits, att, i likhet med vad under de sistförflutna åren ägt rum, till kommissionen för beredande av anställning i civil tjänst åt avskedade volontärer måtte anvisas ett belopp av 1,600 kronor för år, därav 1,000 kronor till avlönande av kommissionens sekreterare och 600 kronor till expenser, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 11 december 1914, att ett belopp av tillhoppa 1,600 kronor finge för ifrågavarande ändamål av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera anmälas till ersättande.

Civila departementet har nu anmält förenämnda belopp, 1,600 kronor, till ersättande.

Sedan chefen för Skånska husarregementet i underdånighet anhållit, att, i likhet med vad för år 1914 ägt rum, jämväl för tiden efter utgången av nämnda år och framdeles årligen särskilda medel måtte anvisas till bestridande av regementspastors- och auditörsgöromålen vid regementets avdelning i Landskrona, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 11 december 1914, att under år 1915 finge utbetalas arvoden med 500 kronor till ett prästerligt biträde och 400 kronor till bestridande av auditörsgöromålen vid regementets avdelning i Landskrona; och skulle berörda belopp, tillhoppa 900 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 900 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 31 december 1913 och den 24 juli 1914 medgivit, att åtta kvinnliga revisionsbiträden och ett biträde för den centrala kassakontrollen finge under år 1914 anställas hos arméförvaltningens civila departement, anmälde departementet uti underdånig skrivelse den 19 november 1914, att, även utan hänsyn till den tillfälliga ökning i arbetet, som föranletts av de under nämnda år rådande förhållandena, jämväl för år 1915 liksom dittills föreläge behov av minst

åtta revisionsbiträden och ett biträde för den centrala kassakontrollen, samt hemställde, att under 1915 måtte få anställas nio kvinnliga biträden mot åtnjutande av arvode, motsvarande avlöning åt kvinnligt biträde av andra lönegraden, samt att dessa kvinnliga biträden, ävensom i den mån på stat anställt kvinnligt biträde användes för ifrågavarande ändamål, vikarie måtte få komma i åtnjutande av en månads semester med bibehållen avlöning. För ändamålet erfordrades i avrundat tal 15,600 kronor.

Genom brev den 31 december 1914 biföll Kungl. Maj:t, med hänsyn till förekomna omständigheter, vad civila departementet sålunda hemställt, samt medgav, att för ifrågavarande ändamål ett belopp av högst 15,600 kronor finge av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet för ändamålet förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 15,060 kronor.

Genom brev den 17 november 1914 medgav Kungl. Maj:t, att utbildning i kulsprutetjänst finge under vintern 1914—1915 anordnas enligt i kommandoväg närmare meddelade bestämmelser vid, bland andra truppförband, Bohusläns regemente, och föreskrevs tillika, att därest erforderligt utrymme för hästar och materiel icke kunde erhållas i kronans hus, lokaler finge för ändamålet förhyras.

Sedan chefen för Bohusläns regemente anmält, att vid nämnda regemente stallrum kunde beredas allenast för sex av kulsprutekompaniets hästar, och hemställt, att då en förhyrning av stallrum skulle medföra dels en mycket spridd förläggning av hästarna dels ock betydliga kostnader, en kronan tillhörig, vid Samneröd belägen ladugårdsbyggnad finge i enlighet med ingivet förslag för en kostnad av 1,049 kronor iståndsättas för beredande av stallrum åt trettio hästar, anmälde chefen för tredje arméfördelningen uti en av arméförvaltningens fortifikationsdepartement den 5 december 1914 överlämnad skrivelse, att han, då anordnandet av ifrågavarande stallutrymme icke tålde uppskov, föranstaltat om arbetets utförande i enlighet med regementschefens förslag, och hemställde arméfördelningschefen om anvisande av medel härför.

Genom brev den 31 december 1914 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål ett belopp av 1,049 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera anmälas till ersättande.

Sedan Kungl. Maj:t vidare genom brev den 16 juli 1915 bifallit en av inspektören för infanteriet gjord framställning, att en kavalleristyrka om ungefär en fältstark tropp under officers befäl måtte under senare delen av 1915 års första tjänstgöring vid infanteriet och kavalleriet få

beordras till varje å fastlandet förlagt infanteriregemente, meddelade chefen för tredje arméfördelningen, att uppställning under tak av ifrågasvarande hästar vid Bohusläns regemente icke kunde anordnas utan särskilda kostnader, men att sådan uppställning skulle kunna erhållas i Uddevalla för en kostnad, icke överstigande 30 öre för häst och dag. Då uppställning under bar himmel i händelse av ogynnsam väderlek kunde i hög grad slita hästarna, hemställde arméfördelningschefen om anvisande av medel för uppställning under tak av ovannämnda hästar.

Genom brev den 19 augusti 1915 medgav Kungl. Maj:t, med bifall till förevarande framställning, att ett belopp av högst 125 kronor finge av arméförvaltningens civila departement för ifrågasvarande ändamål förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Sedermera anmälde befälhavaren för Bohusläns regemente hos arméförvaltningens fortifikationsdepartement, att virket i förenämnda ladugårdsbyggnad vid Samneröd under arbetets gång visat sig vara av långt sämre beskaffenhet än som kunnat beräknas och därför måst ersättas med nytt i större utsträckning, än de uppgjorda kostnadsberäkningarna angåve, samt att ett belopp av 914 kronor 54 öre erfordrades för arbetets slutförande. Med anledning härav hemställde fortifikationsdepartementet uti underdånig skrivelse den 15 december 1915, att detta belopp måtte ytterligare anvisas.

Genom brev den 21 januari 1916 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågasvarande ändamål ytterligare högst 914 kronor 54 öre, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält ett på grund av berörda brev den 31 december 1914, den 19 augusti 1915 och den 21 januari 1916 förskjutet belopp av 2,088 kronor 54 öre.

Genom brev den 31 december 1914 medgav Kungl. Maj:t, att majoren i Jönköpings regementes reserv K. V. Lagerman finge beordras att tillsvidare under år 1915 tjänstgöra i lantförvarsdepartementets kommandoexpedition mot åtnjutande av en ersättning utav 5 kronor om dagen, och skulle härav föranledda kostnader av arméförvaltningens civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 1,825 kronor.

Uti skrivelse den 23 december 1914 anmälde arméns kasernbyggnadsnämnd, att nämnden låtit utarbeta förslag till uppförande av kasern-

etablissemang för ett infanteriregemente med kasernhusen i endast två våningar i stället för den hittills brukliga typen med fyra våningar, samt att enligt detta förslag kostnaderna för uppförande av ett kasernetablissemang icke skulle komma att överskrida kostnaderna för uppförande av ett dylikt med fyra våningskaserner. Som nämnden beräknat, att ifrågasvarande kaserntyp skulle komma till användning vid samtliga återstående kasernetablissemang, hemställde nämnden, att cheferna för första, andra och fjärde arméfördelningarna samt för Första och Andra livgrenadjärregementena, Södermanlands, Kronobergs och Kalmar regementen samt Norra och Södra skånska infanteriregementena måtte sammankallas i Stockholm för att granska och yttra sig över det sålunda uppgjorda förslaget.

Genom brev den 5 januari 1915 förordnade Kungl. Maj:t, på därom gjord hemställan, att generalintendenten ävensom ovannämnda arméfördelnings- och regementschefer skulle å dag, som komme att i kommandoväg bestämmas, sammanträda i Stockholm under en tid av högst tre dagar för att med kasernbyggnadsnämnden överlägga angående omfördälda förslag; att de sålunda tillkallade personerna skulle, förutom reseersättning och dagtraktamente under resa till och från Stockholm enligt gällande resereglemente, erhålla gottgörelse för uppdragets utförande, de som bodde i Stockholm eller på grund av annat allmänt uppdrag uppehölle sig därstädes, med 5 kronor om dagen och de övriga med 10 kronor om dagen; samt att härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 176 kronor 10 öre.

Sedan från och med år 1915 medel under ordinarie byggnadsanslaget anvisats för övningar med flygmaskiner, ingav chefen för fortifikationen med skrivelse den 12 januari 1915 förslag på kommendering av officerare, som icke tillhörde fortifikationens ordinarie stat, att under vissa angivna tider år 1915 tjänstgöra vid Fälttelegrafkåren för utbildning i flygtjänst; och hemställde chefen för fortifikationen om utfärdande av bestämmelser rörande tillfällig avlöning åt personal, som under år 1915 kommenderades till utbildning i flygtjänst.

Genom brev den 20 januari 1915 medgav Kungl. Maj:t, att till personal, som beordrades att under år 1915 tjänstgöra vid Fälttelegrafkåren för utbildning i flygtjänst, finge under kommenderingstiden utgå tillfällig avlöning enligt §§ 35 och 36 i reglementet för arméns avlöning

under fred; och skulle härav föranledas kostnader, i vad avsåge personal, som icke finnes upptagen på fortifikationens ordinarie stat, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 15,250 kronor 75 öre.

Genom särskilt brev den 5 februari 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 8,000 kronor finge för anskaffande av viss expeditionsmateriel av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 7,355 kronor 75 öre.

Uti underdånig skrivelse den 12 januari 1915 meddelade arméförvaltningens civila departement, att för tillgodoseende av behovet utav ökat lokalutrymme åt viss för arméförvaltningen nytillkommen personal dels tagits i anspråk en lägenhet i översta våningen av arméförvaltningens ämbetshus, dels ock verkstälts nyinredning av nio rum inom de av civila departementet därstädes disponerade våningarna, därtill medel anvisats genom brev den 22 augusti 1914; och erfordrades för möblering av dessa nya ämbetsrum, utöver vad som kunde avvaras i övriga rum, ett belopp av omkring 1,200 kronor. I sammanhang härmed anmälde civila departementet behovet av ytterligare en additionsmaskin för verkställande av siffergranskning inom arméförvaltningen; och uppginge kostnaderna för inköp av en dylik maskin till 1,800 kronor. Då anslaget till skrivmaterialier, expenser och bränsle m. m. för arméförvaltningen icke vore avsett för anskaffning till nu nödvändig omfattning och nämnda anslag, särskilt till följd av ökade utgifter, som föranletts av rådande förhållanden, icke heller lämnade tillgång till bestridande av nu ifrågasatta kostnader, hemställde civila departementet om anvisande av 3,000 kronor för anskaffning av omförmälda inventarier.

Genom brev den 5 februari 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 3,000 kronor finge för ifrågavarande ändamål av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 2,996 kronor 50 öre.

Uti underdånig skrivelse den 2 februari 1915 meddelade arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, att det befunnits nödvändigt att till tjänst

för de civila läkare, som vid krigstillfälle skulle deltaga i sjukvårdsarbetet vid lantförsvaret, låta utarbeta anvisningar i krigssjukvård; och anhöllo civila departementet och sjukvårdsstyrelsen med anledning härav om anvisande av 900 kronor, varav 300 kronor vore avsedda till författararvode och återstoden till bestridande av tryckningskostnaderna för berörda skrift.

Genom brev den 12 februari 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 900 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det på grund härav av civila departementet förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 774 kronor 75 öre.

Genom brev den 31 december 1907 förordnade Kungl. Maj:t, att Norra skånska infanteriregementet skulle förläggas till Kristianstad, så snart kasernetablissemang för regementet blivit där uppfört, samt bemyndigade arméförvaltningens fortifikationsdepartement att i enlighet med ett av stadsfullmäktige avgivet anbud träffa avtal med staden om upplåtelse av mark m. m.

Uti underdånig skrivelse den 5 december 1914 anmälde sedermera fortifikationsdepartementet, att departementet med anledning härav den 28 februari 1908 avslutat berörda avtal med staden, enligt vilket avtal kronan förbundit sig att, därest regementet i sin helhet icke vore förlagt till staden före den 1 oktober 1912, från sistnämnda dag, till dess så skett, till staden erlägga 5 procent årlig ränta å de utgifter staden på grund av avtalet kunde komma att vidkännas. Uti en till fortifikationsdepartementet ställd skrivelse hade stadens drätselkammare anhållit att utbekomma ränta från och med den 1 oktober 1912 till och med den 30 september 1914 med 14,359 kronor 86 öre för sina på grund av ovannämnda åtagande havda utgifter, utgörande för markförvärv 130,000 kronor samt för anläggande av en gångbana 13,598 kronor 69 öre eller tillhoppa 143,598 kronor 69 öre. Efter därom på uppdrag av fortifikationsdepartementet verkställd undersökning hade domäntjänstemannen i länet vitsordat riktigheten av stadens ovanberörda utgifter. Med anledning härav ville fortifikationsdepartementet hemställa, att då stadens krav syntes lagligen grundat, men departementet icke för ändamålet disponerade medel, det av staden begärda beloppet, 14,359 kronor 86 öre måtte anvisas.

Genom brev den 12 februari 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ifrågavarande staden tillkommande räntebelopp, 14,359 kronor 86 öre, finge

av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Uti underdånig skrivelse den 16 oktober 1915 anmälde vidare fortifikationsdepartementet, att drätselkammaren i Kristianstad hos departementet anhållit att utbekomma ytterligare ränta å förberörda utgiftsbelopp 143,598 kronor 69 öre från och med den 1 oktober 1914 till och med den 30 september 1915 med 7,179 kronor 93 öre.

Genom brev den 3 december 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ifrågasvarande staden tillkommande räntebelopp, 7,179 kronor 93 öre, finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, tillhoppa 21,539 kronor 79 öre, hava nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Genom brev den 16 februari 1915 ställde Kungl. Maj:t till arméförvaltningens artilleridepartements förfogande för bestridande av kostnaderna för begravning av de genom explosion i Stockholms tygstations laboratorium den 11 februari 1915 omkomna personer ett belopp av 940 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Sedan kostnaderna för de sålunda omkomna befunnits uppgå till högre belopp än det anvisade samt ännu en tygarbetare avlidit till följd av skador vid explosionen, hemställde artilleridepartementet, att ett ytterligare belopp av 308 kronor 70 öre måtte anvisas för bestridande av ifrågasvarande begravningskostnader.

Genom brev den 26 mars 1915 ställde Kungl. Maj:t till artilleridepartementets förfogande ett belopp av 308 kronor 70 öre, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Civila departementet har nu till ersättande anmält berörda förskjutna belopp, tillhoppa 1,248 kronor 70 öre.

Genom brev den 26 februari 1915 medgav Kungl. Maj:t, dels att truppförbandschef vid infanteriet finge tillsvidare intill 1915 års slut träffa avtal om fast anställning under minst ett halft år, räknat jämväl från annan tid än den 1 november 1914, med, förutom sådana personer, som varit fast anställt underbefäl men redan innan år 1915 erhållit avsked, även med sådana värnpliktiga, som, utan att hava innehaft anställning såsom underbefäl, under vintern 1914—1915 undergått den i breven den 13 oktober och den 1 december 1914 oförmälda reserv-

befälsutbildning, dels ock att till sådana värnpliktiga, som prövades kunna användas såsom instruktörer under 1915 års bevärningsrekrytskola och som vid annat infanteriregemente än fotgardesregementena sedermera toge volontäranställning på minst sex och högst elva månader, finge vid anställningens början utbetalas anställningspremie till belopp, motsvarande 8 kronor för varje månad av den sålunda kontrakterade anställningstiden. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det på grund härav utav civila departementet förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 5,679 kronor 97 öre.

Uti en av arméförvaltningens intendents- och civila departement den 5 februari 1915 överlämnad skrivelse hemställde inspektören för kavalleriet, dels att till statspris för svenska officerare med vederlikar vid tävlingsritter med tjänstehästar, för vilkas underhåll m. m. gottgörrelse vore upptagen i vederbörliga stater, måtte anvisas ett belopp av 5,000 kronor, varav 2,000 kronor skulle fördelas såsom pris uti två s. k. armésteaplechaser samt 3,000 kronor såsom pris uti två s. k. arméfälttävlingar, därav 1,800 kronor i den ena och 1,200 kronor i den andra, dels att såsom bidrag för iordningställande av de för tävlingarna erforderliga banorna måtte anvisas 300 kronor, med rättighet för kavalleriinspektören att använda den del därav, som ej vore för ändamålet nödvändig, till förhöjning av prisen, dels ock att för den då pågående kursen vid ridskolan å Strömsholm måtte anvisas 400 kronor, att användas till pris vid tävlingar i fält- och hinderridning.

Genom brev den 26 februari 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av 5,700 kronor finge utbetalas till kavalleriinspektören för att emot redovisning på föreslaget sätt användas för ifrågavarande ändamål, varjämte föreskrevs, att nämnda belopp skulle med 5,300 kronor av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande och med 400 kronor utgå från förenade mötespassevolanskassornas fond.

Civila departementet har nu anmält förenämnda belopp, 5,300 kronor, till ersättande.

Uti underdånig skrivelse den 9 oktober 1914 anmälde arméförvaltningens fortifikations- och civila departement, att den vall, som på Karlbergs skjutbana utgjorde kulfång och underlag för en på densamma placerad skyddsskärm (stenkista), genom skjutning blivit betydligt försvagad

samt att på grund därav befälhavaren för krigsskolan hos arméförvaltningens civila departement anhållit, att medel måtte ställas till krigsskolans förfogande för utförande i enlighet med upprättat kostnadsförslag av härav betingade reparationsarbeten. Med anledning härav hemställde departementen, att då å krigsskolans stat eller eljest erforderliga medel icke funnes beräknade för verkställande av arbeten av nu ifrågavarande art, högst det i nämnda, av fortifikationsdepartementet utan amärkning granskade kostnadsförslag beräknade beloppet, 430 kronor, måtte särskilt anvisas för ändamålet.

Genom brev den 5 mars 1915 anvisade Kungl. Maj:t för utförande av omförmälda reparationsarbeten ett belopp av högst 430 kronor att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 430 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Genom särskilt brev den 19 mars 1915 anvisade Kungl. Maj:t 250 kronor för tryckning av en s. k. patrulltabell samt föreskrev, att berörda belopp skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 250 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Genom brev den 12 mars 1915 anvisade Kungl. Maj:t, på därom gjord hemställan, ett belopp av högst 5,450 kronor för tryckning och kostnadsfritt utdelande till vissa officerare och underofficerare av förnyat exercisreglemente för infanteriet, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 3,194 kronor 70 öre.

Uti underdånig skrivelse den 26 februari 1915 meddelade arméförvaltningens fortifikations- och civila departement, att till följd av ökning av personalen å fästningsbyggnadsavdelningen inom arméförvaltningens fortifikationsdepartement anskaffning av åtskilliga nya inventarier för nämnda avdelning visat sig av behovet påkallad; och uppginge kostnaden härför till 423 kronor. Då anslaget till skrivmaterialier, expenser och bränsle m. m. för arméförvaltningen enligt departementens åsikt icke vore avsett för nyanskaffning till nu nödvändig omfattning och nämnda

anslag, särskilt till följd av de ökade utgifter, som föranletts av rådande förhållanden, icke heller lämnade tillgång till bestridande av nu ifrågasatta kostnader, hemställde departementen om anvisande av 423 kronor för anskaffning av omförmälda inventarier.

Genom brev den 19 mars 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 423 kronor finge för ifrågavarande ändamål av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 417 kronor 20 öre.

Uti en av arméförvaltningens artilleri- och civila departement, jämte eget yttrande, den 11 mars 1915 överlämnad skrivelse hemställde inspektören för infanteriet att, i samband med erforderligt omarbetande av då gällande skjutinstruktion för trupper, beväpnade med 6,5 mm. gevär, ett kompani av omkring 70 man indelat i två plutoner med nödigt befäl och med värnpliktiga ur årsklasserna 1914 y måtte under tiden från och med den 22 mars och högst till den 20 juli 1915 få förläggas till Rosersberg för utförande av vissa försök, som stode i samband med berörda skjutinstruktions omarbetande.

Genom brev den 19 mars 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett kompani av omkring 70 man om två plutoner ur Upplands infanteriregemente finge under den tid, som i kommandoväg bestämdes, för angivet ändamål förläggas till Rosersberg. Därjämte föreskev Kungl. Maj:t, att kompaniets förplägnad och sjukvård skulle ordnas genom chefens för Upplands infanteriregemente försorg, att vederbörande regements- och bataljonschef skulle äga att inspektera kompaniet högst en gång under varje utbildningsperiod, att officerare och underofficerare vid kompaniet skulle under förläggningen till Rosersberg äga att tillgodonjuta traktement enligt tariffen i bil. A i gällande fredsavlövningsreglemente för armén, samt att samtliga utav omförmälda förläggning föranledda särskilda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 1,026 kronor.

Genom brev den 10 juli 1908 föreskev Kungl. Maj:t, att Upplands artilleriregementes civilmilitära personal skulle utan särskild ersättning tjänstgöra även vid det detachement ur Skånska husarregementet, som enligt brev den 4 juni samma år skulle förläggas till förstnämnda rege-

mentes etablissemang i Uppsala. Genom brev den 20 mars 1914 förklarade Kungl. Maj:t vidare sig vilja framdeles, på av vederbörande efter slutet av varje år från och med 1914 års utgång gjord framställning, taga under omprövning, huruvida bland annat regementsveterinären och bataljonsveterinären vid Upplands artilleriregemente måtte för ökad tjänstgöring under samma år tillerkännas någon särskild gottgörelse.

Uti en av chefen för femte arméfördelningen till arméförvaltningens civila departement insänd och av arméförvaltningens nämnda departement och sjukvårdsstyrelse den 19 februari 1915 överlämnad skrift hemställde sedermera regementsveterinären A. G. Florén och bataljonsveterinären J. Johnson, båda vid sistnämnda regemente, under framhållande, att ifrågavarande förläggning varat under hela sistförflutna året, om ersättning för det genom förläggningen uppkomna ökade arbetet.

Genom brev den 26 mars 1915 medgav Kungl. Maj:t, att till sökandena finge för ökat arbete under år 1914 utgå särskild ersättning, beräknad efter 5 kronor om dagen, med tillhoppa 1,825 kronor, att lika fördelas mellan dem båda; och skulle berörda belopp av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda förskjutna belopp, 1,825 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti en av chefen för sjätte arméfördelningen till arméförvaltningens civila departement insänd och av nämnda departement jämte eget yttrande den 26 februari 1915 överlämnad skrift anhöll regementsveterinären vid Norrlands dragonregemente P. G. Widerström, att enär bataljonsveterinärtjänsten vid regementet under år 1914 varit vakant och ej kunnat besättas samt Widerström till följd därav under 269 dagar av nämnda år måst bestrida, jämte egen tjänst, jämväl de med bataljonsveterinärtjänsten förenade göromål, särskild ersättning härför måtte honom tillerkännas.

Genom brev den 26 mars 1915 tillerkände Kungl. Maj:t Widerström för ökad tjänstgöring vid regementet under år 1914 en gratifikation av 805 kronor att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 805 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti underdånig skrivelse den 31 mars 1915 framhöll arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, att krigskirurgiska erfarenheter från Balkan-krigen och i synnerhet från nu pågående krig ådagalagt, att bland de i

krig uppkommande sårskador käkbensbrotten förekomme i alltmer ökat antal. Då, utom kirurgisk behandling, för botande av dessa sårskador även erfordrades speciella tandtekniska åtgärder, vilka endast kunde utföras av därtill å krigssjukhus särskilt utbildade tandläkare, hemställda sjukvårdsstyrelsen, att till styrelsens förfogande måtte ställas ett belopp av 5,000 kronor, att såsom resebidrag för studerande å militärsjukhus i Tyskland av omförmälda käkfrakturbehandling tilldelas tio tandläkare med 500 kronor åt en var.

Genom brev den 10 april 1915 medgav Kungl. Maj:t, med bifall till förevarande framställning, att ett belopp av 500 kronor finge av sjukvårdsstyrelsen tilldelas en var av tio tandläkare såsom resebidrag för studerande av den krigskirurgiska käkfrakturbehandlingen å militärsjukhus i Tyskland, dock under villkor, att var och en av ifrågavarande tandläkare, som icke i egenskap av värnpliktig vore skyldig att vid mobilisering tjänstgöra vid armén under en tid av minst fem år, genom kontrakt förbunde sig till krigstjänstgöring vid armén under nämnda tid, räknat från 1915 års utgång; och skulle för ändamålet erforderliga medel, tillhoppa högst 5,000 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 5,000 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Sedan arméförvaltningens artilleridepartement hemställt, att ett belopp av 1,931 kronor 75 öre måtte anvisas till ersättande av de genom explosion i Stockholms tygstations laboratorium den 11 februari 1915 inträffade förluster av klädespersedlar och kontanta medel, tillhörande de vid nämnda explosion omkomna personer, anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 26 mars 1915 ett belopp av 1,931 kronor 75 öre att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda för ändamålet förskjutna belopp, 1,931 kronor 75 öre, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Genom brev den 16 april 1915 förordnade Kungl. Maj:t, uppå därom gjord hemställan, generalen i generalitetets reserv G. F. O. Ugglas att under år 1915 verkställa särskild inspektion av trängtrufförbanden samt medgav, dels att härför finge till Uggla utgå reseersättning och dagtraktamente enligt föreskrifterna i § 21 i förordningen den 15 november 1912 angående arméns reserver av befäl och civilmilitär per-

sonal, dels ock att till den officer på stat, som beordrades att såsom adjutant deltaga i inspektionsförrättningarna, finge utgå ersättning enligt bestämmelserna i §§ 35 och 36 i avlöningsreglementet för armén; och skulle ifrågavarande ersättningsbelopp av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Uti en av arméförvaltningens civila departement, jämte eget yttrande, den 21 september 1915 överlämnad underdånig skrivelse gjorde sedermera Uggla framställning om anvisande av 350 kronor till bestridande av de med fullgörande av berörda uppdrag förenade utgifter för expenser m. m. under år 1915.

Genom brev den 8 oktober 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 350 kronor finge för ifrågavarande ändamål mot redovisningsskyldighet ställas till tjänstförrättande inspektörens för trängen förfogande; och skulle beloppet av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande i sammanhang med de genom förenämnda brev den 16 april 1915 föranledda utgifter.

Sedermera hemställde arméförvaltningens civila departement, efter av tjänstförrättande inspektören för trängen gjord framställning, att en skrivmaskin om 46 cm. valslängd och försedd med decimaltabulator måtte genom civila departementets försorg få anskaffas för inspektörens expedition ävensom att härför erforderliga medel, utgörande 485 kronor, måtte anvisas.

Genom brev den 23 oktober 1915 medgav Kungl. Maj:t, med bifall till vad civila departementet sålunda hemställt, att ett belopp av högst 485 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande i sammanhang med de genom förenämnda brev den 16 april 1915 föranledda utgifter.

Det på grund av ifrågavarande bestämmelser av civila departementet förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 4,405 kronor 4 öre.

Uti en av arméförvaltningens civila departement den 13 mars 1915 överlämnad underdånig skrivelse hemställde inspektören för infanteriet om anvisande av tillhoppa 4,060 kronor, därav 3,170 kronor för anskaffning av för inspektörens expeditionslokal erforderliga möbler, 615 kronor för inköp av ett brand- och dyrkfritt skåp samt 275 kronor för anskaffande av en skrivmaskin.

Genom brev den 16 april 1915 medgav Kungl. Maj:t, att högst 4,060 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 4,060 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti underdånig skrivelse den 23 mars 1915 framhöll arméförvaltningens intendents- och civila departement samt sjukvårdsstyrelse, huru som enligt gällande mobiliseringsplaner ett avsevärt antal civila läkare såsom värnpliktiga eller frivilliga skulle tjänstgöra vid armén under ett eventuellt krig, men att dessa läkare i allmänhet icke ägde den fackutbildning, som erfordrades härför, ett förhållande, som ej kunde undgå att inverka menligt på krigssjukvårdstjänstens behöriga handhavande, helst som tillgången på läkarpersonal vid mobilisering vore otillräcklig och ingalunda motsvarande arméns behov. Med anledning härav och sedan fältläkarna i de olika arméfördelningarna satts i tillfälle att yttra sig i ärendet, hemställde nämnda departement och sjukvårdsstyrelse, att utbildningskurser för värnpliktiga och frivilliga läkare vid armén måtte få anordnas i enlighet med ett av dem avgivet förslag, däri kostnaden för varje sådan kurs beräknats uppgå till omkring 2,000 kronor.

Genom brev den 24 april 1915 medgav Kungl. Maj:t, att högst tio särskilda utbildningskurser för läkare vid armén finge anordnas under år 1915 å tid och orter, som i kommandoväg bestämdes; att var och en av ifrågavarande utbildningskurser, vilka skulle vara underställda vederbörande arméfördelningschefer och stå under närmaste ledning av respektive fältläkare eller särskilt beordrade läkare, finge pågå under 14 dagar, inberäknat in- och utryckningsdagar, samt uppdelas i två perioder, vardera om 7 dagar; att läkare, som anmält sig till genomgående av dylik kurs, finge efter därom gjord anhållan äga rätt att deltaga i kursen under allenast första perioden; att ledare av sådan kurs finge äga rätt att träffa avtal med lämpliga läkare om anordnande av undervisning i krigskirurgi och militärhygien; att ej mindre ledare av dylik kurs, den officer, som kunde bli beordrad såsom biträde åt ledaren, och officer från trängkår, beordrad såsom biträde vid till trängen förlagd utbildning, än även militära och civila läkare, vilka anställdes såsom lärare vid kurserna, finge under hela tiden för desamma åtnjuta dagtraktamente och reseersättning enligt gällande resereglemente, de civila läkarna enligt tredje klassen av samma reglemente; att såsom ersättning för utarbetande av föredrag m. m. finge, i den mån vederbörande icke vore för-

fattningsenligt skyldiga att utan särskild gottgörelse sådant fullgöra, för varje kurs tillika utgå till en var av ledaren av kursen och läraren i militärhygien 100 kronor och till läraren i krigskirurgi 200 kronor; samt att läkare, som anmält sig till genomgående av dylik utbildningskurs, finge därunder åtnjuta dagtraktamente med 8 kronor samt dessutom rese- och traktamentsersättning enligt fjärde klassen i gällande resereglemente under resorna till och från den ort, dit kursen vore förlagd.

Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att kassaärenden beträffande ifrågasvarande kurser skulle handläggas av kassaförvaltningen vid vederbörande arméfördelningsstab, samt att såväl ovannämnda utgifter som ock av kurserna föranledda kostnader för lokalhyra, kartor, skrivmaterialier m. m., sammanlagt högst 20,000 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 15,056 kronor 33 öre.

Genom brev den 12 februari 1915 bemyndigades arméförvaltningens fortifikationsdepartement, bland annat, att underhandla med C. A. Svahns stärbhus i Karlskrona om inköp av de i Karlskrona belägna, stärbhuset tillhöriga tomterna nr 33, 34 och 35, Blåport kallade och innehållande 6,679,45 kvm. i areal, vilka delvis gränsade intill det till Göta ingenjörkårs fästningskompani upplåtna området, dock till lägre pris än 10 kronor för kvm.

Uti underdånig skrivelse den 20 april 1915 anmälde fortifikationsdepartementet, att sedan departementet till åttlydnad härav inlett underhandlingar med stärbhuset, preliminärt köpeavtal upprättats om fastigheternas försäljning till kronan för 58,000 kronor, vilket köpeavtal dock icke gällde längre än till den 10 maj 1914, och hemställde fortifikationsdepartementet, med överlämnande av köpehandlingen, att densamma måtte av Kungl. Maj:t godkännas, samt att medel måtte anvisas till gäldande av köpeskillingen.

Genom brev den 7 maj 1915 godkände Kungl. Maj:t den ingivna köpehandlingen samt anvisade för köpeskillingens gäldande ett belopp av högst 58,000 kronor att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda, för ändamålet förskjutna belopp, 58,000 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Sedan förnyat exercisreglemente för infanteriet blivit utarbetat och fastställt, vilket reglemente jämlikt generalorder skulle i tillämpliga delar lända till efter rättelse jämväl för ingenjörtrupperna, hade fråga blivit väckt, att samma reglemente skulle kostnadsfritt utdelas till följande personal, tillhörande ingenjörtrupperna eller placerad vid desamma, nämligen till samtliga officerare på stat vid fortifikationen och vid ingenjörtrupperna placerade underofficerare på stat vid fortifikationen, officerare och underofficerare vid intendenturkåren samt civilmilitär personal, tillhörande fältläkarkåren och fältveterinärkåren.

På därom gjord hemställan anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 21 maj 1915 för ifrågakvarande ändamål ett belopp av högst 225 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 225 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Genom brev den 1 oktober 1914 medgavs, att fem rum inom arméförvaltningens förra ämbetshus vid Munkbrogatan, vilket då mera övergått i Stockholms stads ägo, finge genom överintendentensämbetet för en tid av ett år från och med samma dag förhyras för en kostnad av högst 1,000 kronor för att tjäna till förvaring av vissa arkivhandlingar, vilka icke kunde inrymmas i arméförvaltningens ämbetshus.

Uti underdånig skrivelse den 30 april 1915 anmälde sedermera arméförvaltningens civila departement, att ifrågakvarande lokaler jämväl efter den 1 oktober 1915 vore erforderliga för tillgodoseende av arméförvaltningens behov av arkivutrymme, samt hemställde med anledning därav om bemyndigande för överintendentensämbetet att förlänga hyresavtalet om lägenheten med Stockholms stad tillsvidare mot en årlig hyra av högst 1,000 kronor samt med en till 3 månader före fardag föreslagen uppsägningstid.

Genom brev den 21 maj 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ifrågakvarande fem rum finge av överintendentensämbetet för angivet ändamål för en tid av ytterligare ett år från och med den 1 oktober 1915 förhyras för en kostnad av högst 1,000 kronor, att av civila departementet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 1,000 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti en av chefen för första arméfördelningen, med tillstyrkan av bifall, överlämnad skrivelse anhöll befälhavaren för Malmöhus södra in-

skrivningsområde att förutom de två biträden, som vore anställda vid Malmö rullföringsområde, få anställa ytterligare ett dylikt biträde, enär genom Limhamns inkorporering med Malmö stad göromålen å nämnda rullföringsområdes expedition betydligt ökats.

Genom brev den 21 maj 1915 medgav Kungl. Maj:t, att intill utgången av år 1915 ytterligare ett rullföringsbiträde finge anställas vid ifrågavarande rullföringsområdesexpedition mot en ersättning av 3 kronor om dagen; och skulle härav föranledda kostnader av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 552 kronor.

Genom brev den 30 mars 1915 angående uttagning av värnpliktiga till kulsprutetjänst vid infanteriet m. m. förordnade Kungl. Maj:t, bland annat, att vid de regementen, som i kommandoväg bestämdes, skulle provisoriskt organiseras ett omedelbart under regementschefen lydande kulsprutekompani, samt att, därest erforderligt utrymme för hästar och materiel icke kunde beredas inom kronans byggnader, nödiga stallar och förrådslokaler skulle genom vederbörande regementschefs försorg förhyras och kostnaderna härför förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Uti en av chefen för andra arméfördelningen till arméförvaltningens fortifikationsdepartement insänd och av nämnda departement, jämte eget yttrande, den 12 maj 1915 överlämnad underdånig skrivelse anmälde chefen för Andra livgrenadjärregementet, där enligt generalorder den 30 mars 1915, nr 430, utbildning i kulsprutetjänst skulle äga rum, att då utrymme för kulsprutekompaniets hästar och materiel saknades i kronans byggnader å Malmen och lämpliga stallar och förrådslokaler ej heller kunde få förhyras i trakten, en del för andra ändamål nödvändiga lokaler måst provisoriskt utrymmas för att bereda tillfällig plats för hästar m. m. Som emellertid på grund härav en stor del fordon måst placeras under bar himmel, varjämte andra olägenheter uppstått för regementet, men dessa anordningar med hänsyn till personalen och materielen ej kunde fortgå under en längre tid, hemställde regementschefen, att ett sommarstall måtte få uppföras enligt skrivelsen bilagt förslag för en kostnad av 3,242 kronor, vartill komme 100 kronor för anordnande av vattenledning till stallet. Därjämte hemställde regementschefen, att för beredande av erforderligt förrådsutrymme kompanibodar måtte få uppföras för en sammanlagd kostnad av 495 kronor.

Genom brev den 28 maj 1915 uppdrog Kungl. Maj:t åt arméförvaltningens fortifikationsdepartement att låta å Malmen uppföra dels ett sommarstall jämte vattenledning i huvudsaklig överensstämmelse med det ingivna förslaget för en kostnad av högst 3,342 kronor, dels ock tre kompanibodar för en kostnad av högst 495 kronor; och skulle härav för-
anledda utgifter, tillhopa högst 3,837 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 3,820 kronor 17 öre.

Då 1915 års infanteriexercisreglemente blivit utdelat till truppförbanden under pågående första tjänstgöring, visade det sig nödvändigt att för underlättande av en omedelbar tillämpning av reglementet ut-
arbeta en »Översikt av olikheterna mellan 1915 och 1904 års infanteri-
exercisreglementen», vilken översikt tilldelades den personal, som kostnadsfritt erhållit 1915 års exercisreglemente.

Genom brev den 11 juni 1915 anvisade Kungl. Maj:t för täckande av kostnaderna för utdelande av berörda översikt ett belopp av 647 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 647 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti skrivelse den 4 juni 1915 hemställde arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, efter därom av medicinalstyrelsen gjord framställning, att apotekaren H. Wastenson måtte få komma i åtnjutande av ett resebidrag av 500 kronor för att under juni och juli månader år 1915 vid den österrikisk-ungerska armén bedriva studier rörande militärapotekarnas verksamhet i fält samt organisationen av den österrikiska medikamentsdepån i Wien.

Genom brev den 18 juni 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av 500 kronor finge såsom bidrag för företagande av en dylik studie-
resa under minst en månad utbetalas till Wastenson, under villkor dels att han inom en månad efter återkomsten från resan till arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse avgåve berättelse över å krigsskådeplatsen gjorda iakttagelser, dels ock att han genom kontrakt förbunde sig att under en tid av minst fem år, räknat från och med år 1916, stå till arméns förfogande vid mobilisering; och skulle nämnda belopp av armé-

förvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 500 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti en av arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, med tillstyrkan av bifall, den 29 april 1915 överlämnad underdånig skrift anhöll farmacie kandidaten J. P. Syrén, vilken fullgjort sin värnplikt vid Svea trängkår i egentlig sjukvårdstjänst och under år 1915 varit inkallad till militärtjänstgöring vid garnisonssjukhusets i Stockholm apotek, att få komma i åtnjutande av resebidrag om 500 kronor för att under en tid av fyra veckor bedriva studier i militärapoteksväsendet vid de platser å västra krigsskådeplatsen, som de tyska myndigheterna kunde anse lämpliga.

Genom brev den 18 juni 1915 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av 500 kronor finge såsom bidrag för företagande av en dylik studieresa under minst en månad utbetalas till Syrén, under villkor dels att han inom en månad efter återkomsten från resan till arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse avgåve berättelse över å krigsskådeplatsen gjorda iakttagelser, dels ock att han genom kontrakt förbunde sig att under en tid av minst fem år, räknat från och med år 1916, stå till arméns förfogande vid mobilisering; och skulle nämnda belopp av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält nämnda belopp, 500 kronor.

Uti en av inspektören för infanteriet den 18 maj 1915 överlämnad underdånig skrivelse framhöll chefen för infanteriskjutskolan önskvärdenheten av, att för vinnande av erfarenhet skjutförsök mot luftfarkoster anordnades, vilka skjutförsök borde utföras i två avdelningar, en vid Rosersberg mot stillastående mål samt en uti Stockholms skärgård mot rörliga och eventuellt även stillastående mål. På grund härav hemställde bemälda chef, att skjutförsök mot luftfarkoster måtte få äga rum dels vid infanteriskjutskolan å Rosersberg under omkring 10 dagar i senare hälften i juni eller början av juli månad år 1915, dels ock uti skärgården utanför Norrtälje under en tid av omkring 4 dagar i juli månad under medverkan av en avdelning av flottan, att fältballongavdelningen och, i den mån så ske kunde, flygare finge för ändamålet ställas till förfogande

av och under befäl av chefen för infanteriskjutskolan, samt att en handräckningsstyrka av en korpral och 12 man ur fjärde arméfördelningen måtte få ställas till bemälda chefs förfogande under tid, som chefen för nämnda arméfördelning på framställning av skolchefen skulle äga bestämma. Därjämte gjorde chefen för nämnda skola framställning om anvisande av för försökens utförande erforderliga medel, högst 3,300 kronor, innefattande såväl rese- och traktamentsersättning till i försöken deltagande personal, som ock kostnader för anskaffning och underhåll av mål, för gas m. m. till ballonger och flygmaskiner, för transport av handräckningsmanskapet, samt för frakt av mål, materiel, ammunition m. m., ävensom för oförutsedda utgifter.

Häröver avgåvo cheferna för generalstaben och marinstaben var för sig utlåtande, varjämte arméförvaltningens fortifikations- och civila departement den 5 juni 1915 inkommo med yttrande i ärendet, däruti departementen dels föreslogo, att vid utförandet av ifrågavarande försök en officer eller underofficer och 6 man jämte 3 à 4 ballonger samt en gasvagn, vilket vore tillfyllest för uppsläppande av ballonger och drakar, måtte få ställas till skolchefens förfogande i stället för den föreslagna fältballongavdelningen, dels ock framhöllo, att genom Fälttelegrafkårens försorg kunde anskaffas såväl ballonger som fallskärmar, vilka sistnämnda vore avsedda att vid försöken nedsläppas av en flygare, för vilket ändamål en flygmaskinsförare med flygmaskin samt 5 man ur Fälttelegrafkåren ävenledes borde ställas till skolchefens förfogande.

Genom brev den 26 juni 1915 biföll Kungl. Maj:t förevarande framställning med av departementen däri föreslagna ändringar, varjämte Kungl. Maj:t beträffande kostnaderna för utförandet av ifrågavarande försök föreskrev, att tillfällig avlöning enligt §§ 35 och 36 i gällande reglemente för arméns avlöning under fred skulle utgå till de till försöken särskilt beordrade officerarna och underofficerarna, samt att såväl härav som i övrigt av försöken föranledda kostnader skulle med högst 3,300 kronor av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Civila departementet har nu till ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp av 3,034 kronor 68 öre.

Uti en av chefen för andra arméfördelningen överlämnad skrift anhöll regementspastorn vid Andra livgrenadjärregementet, e. o. hovpredikanten P. G. J. Malmberg om ett resestipendium på 500 kronor för att under en tid av tre veckor i Tyskland studera den militära andliga vårdens organisation och utövning under pågående krig.

Genom brev den 9 juli 1915 medgav Kungl. Maj:t, att såsom bidrag till ifrågavarande resa finge till Malmberg utbetalas ett belopp av 500 kronor att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att Malmberg för åtnjutande av detta resebidrag skulle ställa sig till efter rättelse de föreskrifter, som meddelats i brevet den 31 januari 1902 angående utdelande och åtnjutande av resestipendier från anslag under fjärde huvudtiteln.

Berörda belopp, 500 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Genom brev den 30 oktober 1914 medgav Kungl. Maj:t, bland annat, att till gäldande av driftkostnaderna för ett Röntgenlaboratorium vid garnissonssjukhuset i Stockholm finge tillsvi vidare intill den 1 juli 1915 utgå högst 200 kronor i månaden. Vidare medgav Kungl. Maj:t genom brev den 22 januari 1915, att till nedannämnda extra personal vid omförmälda sjukhus finge under tiden från och med den 1 november 1914 och så länge ifrågavarande personal visade sig oundgängligen erforderlig, dock högst intill den 1 juli 1915, utgå följande ersättning, nämligen: till vardera av två sjuksköterskor på sjukhusets kirurgiska avdelning arvode efter 50 kronor för månad jämte kostpenningar med 1 krona 50 öre för dag, till ett sjuksköterskebiträde på den poliklinik för veneriska sjukdomar, som tillfälligt anordnats å sjukhuset, ett arvode av 60 kronor för månad samt till ett köksbiträde arvode efter 20 kronor för månad jämte kostpenningar med 75 öre för dag.

Uti en av chefen för fjärde arméfördelningen till arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse insänd och av arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse jämte eget yttrande den 25 juni 1915 överlämnad skrivelse anhöll sedermera chefläkaren vid nämnda sjukhus, att såväl det genom berörda brev den 30 oktober 1914 anvisade belopp till gäldande av driftkostnaderna för Röntgenlaboratoriet som ock ovan angivna ersättning till förut omförmälda extra personal vid sjukhuset måtte, så länge inkallelse av äldre årsklasser värnpliktiga komme att äga rum, fortfarande utgå.

Genom brev den 2 juli 1915 medgav Kungl. Maj:t, med anledning av förevarande framställning, att för tiden från och med den 1 juli högst intill utgången av år 1915 finge utbetalas dels ett belopp ej överstigande 200 kronor i månaden till bestridande av driftkostnaderna för sjukhusets Röntgenlaboratorium, dels ock den i ovannämnda brev den 22 januari 1916 bestämda ersättning till där omförmäld extra personal

vid sjukhuset; och skulle härav föranledda kostnader av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet för ändamålet förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 2,280 kronor 33 öre.

Med underdånig skrivelse den 19 maj 1915 överlämnade arméförvaltningens fortifikationsdepartement en till departementet ställd, av chefen för sjätte arméfördelningen insänd skrivelse, däri chefen för Norrlands trängkår anmält, att de enligt brevet den 18 augusti 1914, angående anskaffning av hästar och fordon för trängen, för kåren inköpta hästar måst uppställas i kårens ridhus samt att till följd av den därigenom uppkomna fukten åtskilliga skador uppstått å ridhusets tak, väggar och barriär. Då skadorna börjat taga sådan omfattning, att ridhusets bestånd kunde riskeras, om ej erforderliga reparationsarbeten snarast möjligt utfördes, hade kårchefen låtit uppgöra dels kostnadsförslag till reparationernas utförande, uppgående till 2,091 kronor, dels ock ritning och kostnadsförslag samt situationsplan för uppförande av ett provisoriskt sommarstall, vilket beräknades draga en kostnad av 1,735 kronor. Uti sin ovanberörda skrivelse hemställde fortifikationsdepartementet, att medel måtte anvisas för de föreslagna arbetenas utförande.

Genom brev den 2 juli 1915 bemyndigade Kungl. Maj:t arméförvaltningens fortifikationsdepartement att i huvudsaklig överensstämmelse med den ingivna ritningen samt å den å situationsplanen angivna platsen låta uppföra ett sommarstall för kåren för en kostnad av högst 1,735 kronor samt att för en kostnad av högst 2,091 kronor låta utföra erforderliga reparationer å kårens ridhus; och skulle berörda belopp tillhoppa högst 3,826 kronor av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 3,826 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Sedan inspektören för infanteriet hos Kungl. Maj:t framhållit behovet av samverkan mellan infanteri och kavalleri för spaningstjänstens ändamålsenliga utförande, samt därför hemställt, att en kavalleristyrka om ungefär en fältstark tropp under officers befäl måtte under senare delen av 1915 års första tjänstgöring vid infanteriet och kavalleriet få beordras till varje å fastlandet förlagt infanteriregemente, biföll Kungl. Maj:t genom brev den 16 juli 1915 förevarande framställning samt föreskrev beträffande kostnaderna för anordnande av ifrågavarande sam-

övning, att tillfällig avlöning enligt §§ 35 och 36 i gällande reglemente för arméns avlöning under fred skulle utgå till i övningen deltagande officerare och underofficerare ur kavalleriet, samt att såväl härav som i övrigt av denna samövning föranledda kostnader för transporter och veterinärvårdens upprätthållande skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet uppgår till 13,846 kronor 82 öre.

Uti en av inspektören för infanteriet med tillstyrkan av bifall överlämnad underdånig skrivelse framhöll chefen för infanteriskjutkolan, att det för undervisningsverksamheten vid skolan och därigenom också för eldstridsutbildningen vid armén skulle vara av stor betydelse, att skjutförsök i strålkastarbelysning komme till stånd vid nämnda skola. Försöken som borde äga rum under senare delen av augusti månad 1915 och pågå en vecka, kunde förläggas delvis på den för skjutskolans övningar upplåtna marken, men då det vore av särskild vikt att för dylika försök hava öppen terräng med stora skjutavstånd, borde försöken utsträckas även till terräng utom skolans skjutfält. För försökens utförande erfordrades ett fältstarkt infanterikompani, en kulsprutepluton och en belysningsavdelning samt en handräckningsstyrka om en korpral och tolv man, och hade såväl chefen för fjärde arméfördelningen som chefen för fortifikationen förklarat, att hinder icke mötte att under nämnda tid ställa föreslagen trupp till förfogande för försöken. Kostnaderna för försöken hade beräknats till sammanlagt 1,800 kronor, nämligen 1,500 kronor till ersättning för markskador och utrymmande av byggnader samt 300 kronor för traktamenten åt de i försöken deltagande officerare och underofficerare. Med anledning därav hemställde chefen för infanteriskjutskolan, dels att skjutförsök i strålkastarbelysning måtte få äga rum vid infanteriskjutskolan under omkring en veckas tid i senare delen av augusti månad 1915, och att för detta ändamål ett fältstarkt infanterikompani, en kulsprutepluton och en belysningsavdelning ur fjärde arméfördelningen måtte ställas till skolchefens förfogande och under hans befäl å tid, som nämnda arméfördelningschef på skolchefens förslag skulle äga närmare bestämma, dels ock att för bestridande av med ifrågavarande försök förenade kostnader måtte till skolchefens förfogande ställas ett belopp av 1,800 kronor.

Genom brev den 14 juli 1915 biföll Kungl. Maj:t förevarande framställning samt föreskrev beträffande kostnaderna för utförande av ifråga-

varande försök, att tillfällig avlöning enligt §§ 35 och 36 i gällande reglemente för arméns avlöning under fred skulle utgå till de till försöken särskilt beordrade officerare och underofficerare, ävensom att såväl härav som i övrigt av försöken föranledda kostnader skulle med högst 1,800 kronor av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Civila departementet har nu till ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp å 1,444 kronor 41 öre.

Genom brev den 7 maj 1915 godkändes ett av arméförvaltningens fortifikationsdepartement uppgjort köpeavtal, varigenom kronan skulle förvärva tomterna 33, 34 och 35, Blåport kallade, i Karlskrona, och anvisades medel till gäldandet av köpeskillingen, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Uti underdånig skrivelse den 3 juli 1915 anmälde fortifikationsdepartementet, att departementet vidtagit åtgärder för erhållande av lagfart å förenämnda tomter, men att magistraten i Karlskrona meddelat, att magistraten jämlikt brev den 15 juli 1803 vore berättigad till friskilling med 1 procent å köpeskillingen och förty anhållit att utbetomma 550 kronor. Till stöd för sin uppfattning, att berörda förmån vore gällande jämväl vid köp av kronan, hade magistraten åberopat ett beslut av den 23 oktober 1908, varigenom Kungl. Maj:t godkänt utbetalning av friskilling vid inköp för kronans räkning av en annan i Karlskrona belägen tomt. Med anledning härav hemställde fortifikationsdepartementet, att för gäldande av ifrågavarande friskilling måtte anvisas ett belopp av 550 kronor.

Genom brev den 30 juli 1915 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål ett belopp av 550 kronor, att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 550 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti en av arméförvaltningens intendents- och civila departement, jämte eget yttrande, den 16 juli 1915 överlämnad skrivelse anmälde chefen för Dalregementet, att det på grund av vid regementet utbrutna svårartade epidemiska sjukdomar varit nödvändigt att under företagen desinfektion och rengöring av kasernerna förlägga en bataljon i sänder av regementet till Rommehed under omkring 10 dagar, varvid såväl

officerare som underofficerare icke kunnat undgå att drabbas av ökade levnadskostnader. I anledning därav hemställde regementschefen, att regementets officerare och underofficerare under nämnda tjänstgöring måtte få åtnjuta traktamentsersättning jämlikt § 36 i gällande fredsavlöningsreglemente.

Genom brev den 12 augusti 1915 biföll Kungl. Maj:t förevarande framställning; och skulle härav föranledda kostnader av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 1,605 kronor 52 öre.

Sedan tjänstförrättande inspektören för trängen hos Kungl. Maj:t hemställt om bemyndigande att enligt de närmare bestämmelser, som han efter samråd med vederbörande arméfördelningschefer ägde utfärda, få beordra tre officerare från varje trängkår att för egen utbildning taga del av anordningarna i Haparanda, Trälleborg och lämpliga mellanstationer för i- och urlastning m. m. under den pågående transporten för utväxling av sjuka och sårade krigsfångar, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 30 augusti 1915, att ifrågavarande kommendering finge äga rum, dock för varje kommenderad under högst 3 dagar utom resedagar; och skulle härav föranledda kostnader av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 133 kronor.

Genom brev den 10 september 1915 uppdrog Kungl. Maj:t, på därom gjord hemställan, åt överintendentsämbetet att, i likhet med vad förut ägt rum, för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1915, för lantförsvarsdepartementets räkning förhyra tillhopa 9 rum och ett kök i det förut åt arméförvaltningen upplåtna, numera Stockholms stad tillhöriga hus vid Munkbrogatan, för en kostnad av högst 2,700 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 2,700 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

Uti underdånig skrivelse den 28 september 1915 anmälde arméförvaltningens intendents- och civila departement, att genom tillkomsten av ytterligare personal vid intendentsdepartementet behov av nyanskaffning

av en del inventarier uppstått, betingande enligt upprättat förslag en kostnad av omkring 2,000 kronor. Då det till arméförvaltningens disposition stående anslaget till skrivmaterialier, expenser och bränsle m. m. för ämbetsverket enligt departementens åsikt icke vore avsett för nyan-skaffning av inventarier till sålunda nödvändig omfattning och onför-mälda anslag, särskilt till följd av de ökade utgifter, som föranletts av rådande förhållanden, ej heller lämnade tillgång till ifrågavarande in-ventarieanskaffning, hemställde departementen om anvisande härför av högst ovannämnda belopp.

Genom brev den 16 oktober 1915 medgav Kungl. Maj:t, att högst 2,000 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna, till ersät-tande nu anmälda beloppet utgör 1,950 kronor.

Genom brev den 8 december 1904 föreskrevs, att från och med år 1905 icke någon del av de kostnader, som rikets allmänna kartverk finge vidkännas för utbildningen av generalstabens aspiranter, skulle utgå av kartverkets medel. Vidare anbefalldes chefen för nämnda stab genom brev den 10 februari 1905 att för varje år till Kungl. Maj:t inkomma med uppgift om beloppet av dessa kostnader samt avgiva förslag till deras bestridande.

Sedan chefen för generalstaben anmält, att kartverket för utbild-ning av generalstabens aspiranter under år 1915 fått vidkännas en kost-nad av sammanlagt 2,230 kronor 94 öre, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 3 december 1915, att ett belopp av 2,230 kronor 94 öre finge för ifrågavarande ändamål mot redovisning utbetalas till chefen för rikets allmänna kartverk, samt föreskrev, att detta belopp skulle av arméför-valtningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 2,230 kronor 94 öre, har nu av civila departemen-tet anmälts till ersättande.

Sedan sjuksköterskan Selma Gyllensvärd anhållit om understöd för den tid, hon på grund av en under tjänstgöring vid garnisons-sjukhuset i Stockholm ådragen kroppsskada varit oförmögen till arbete, ävensom om ersättning för bestående lyte och minskad arbetsför-måga i anledning av samma skada, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 3 december 1915 med anledning av förevarande ansökning, att till Selma Gyllensvärd finge för en gång utbetalas en gratifikation av 350

kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Berörda belopp, 350 kronor, har nu av civila departementet anmälts till ersättande.

§ 42 i reglementet för arméns avlöning under fred innehåller följande stadgande:

»1. Till den, som, utan att uppbära lön eller arvode från intendenturkårens stat och utan att på grund av allmänna bestämmelser vara berättigad till dagtraktamente, tjänstgör inom intendenturkåren, utgår, förutom ordinarie avlöning, dagarvode

i befattning, avsedd för personal av officers rangklass, med fyra kronor; samt

i förräds- och magasinsförvaltarbefattning med två kronor.

2. Denna gottgörelse bestrides av besparingarna å anslaget till intendenturkåren, eller skall, om dessa icke därtill lämna tillgång, av arméförvaltningen förskjutas och sedermera hos Kungl. Maj:t till ersättande anmälas.»

På grund av detta stadgande har arméförvaltningens civila departement under år 1915 förskjutit 17,390 kronor 96 öre. Därest samtliga besparingar under år 1914 å anslaget till intendenturkåren fått tagas i anspråk, hade ett belopp av 6,046 kronor funnits till gäldande av den ifrågavarande gottgörelsen. På grund av bestämmelse i cirkuläret den 16 december 1904 angående riksdagens skrivelse rörande statsregleringen för år 1905 och sättet för anvisande av vissa anslagsbelopp har emellertid detta belopp, utgörande enligt stat upptagna avlöningsförmåner för fyra underintendentsbefattningar m. fl. beställningar, vilka under året helt och hållet varit obesatta, icke kunnat användas för ifrågavarande ändamål, utan måst inlevereras till statskontoret. Förutnämnda belopp, 17,390 kronor 96 öre, har sålunda måst av civila departementet anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu uti sin förutnämnda underdåniga skrivelse den 26 september 1916 föreslagit, att samtliga ifrågavarande förskjutna belopp, tillhopa 648,863 kronor 48 öre, måtte ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar, som därtill lämna tillgång. Då jag icke har något att häremot erinra, får jag hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 648,863 kronor 48 öre må tagas i anspråk för gäldande av förenämnda förskottsvis utgivna medel.»

Till denna departementschefens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlåtas proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

E. H. Odencrants.
